

Een kansrijke samenwerking

Het bevorderen van kansengelijkheid is een van de speerpunten binnen het onderwijs. Zo ook in Noord- en Midden-Groningen waar verschillende gemeentes en scholen in het po, vo en mbo de koppen bij elkaar hebben gestoken. Wij gaan in gesprek met drie coördinatoren Gelijke Kansen: Hilde Kruijskamp en Allan Varkevisser werken beiden in het po; Wianda Sanders is werkzaam in het vo. Namens Bazalt Groep sluit onderwijsadviseur Marcel Wevers bij het gesprek aan.

TEKST: ELISAH WALBURG EN OSCAR VAN DE LEIJGRAAF
FOTOGRAFIE: STOCK

Gelijke Kansen Alliantie

Hilde trapt af: "Wij zijn alle drie binnen onze stichtingen coördinator GKA en maken daarom ook deel uit van de vereniging Kansrijke Groningers. Samen zitten we in de werkgroep Gelijke Kansen." **Allan**: "Ik ben een aantal jaren geleden gevraagd om coördinator te worden voor het basisonderwijs. Deze alliantie omvat behalve het basisonderwijs ook het vo en het mbo. In de werkgroep van Kansrijke Groningers wisselen we projecten met elkaar uit, maar we bedenken ook nieuwe initiatieven die voor alle scholen interessant zijn. We geven ervaringen aan elkaar door en bouwen op elkaars ideeën voort."

Wianda: "Ik ben coördinator voor het Theda Mansholt College, onderdeel van het VO Eemsdelta. Sinds wij met alle scholen van onze stichting in één gebouw zitten, merk ik dat ik vanuit mijn functie ook steeds meer vragen krijg van de andere scholen."

Wat betekent kansengelijkheid voor jullie?

Wianda: "Kansengelijkheid is heel breed. We wonen in een aardbevingsgebied en dat heeft een grote impact op het leven van onze leerlingen. Vanuit mijn 'Gelijke Kansensisie' staan bij mij alle projecten op twee pijlers: de ene pijler is het onderwijs verbeteren en faciliteren, de tweede pijler is om wereldburgers van mijn leerlingen te maken. Ik geef natuurkunde en biologie. Ik kan ze de theorie leren over fotosynthese. Maar ik heb ook heel graag dat als ze straks een keuze moeten maken: 'ga ik elektrisch rijden?' of: 'wat vind ik van gasboringen?', dat ze daar een antwoord op hebben. Die kennis wil ik ze meegeven."

Hilde: "Wat wij bij ons op school zien, is dat kinderen zonder ontbijt naar school komen; dat heeft grote impact op het gehele functioneren van een kind. Maak de wereld van kinderen vanuit school groter."

‘De helft van onze leerlingen is nog nooit op een Waddeneiland geweest.’

Wianda Sanders

Om de kanselijkheid te bevorderen, moeten we eigenlijk vaker ongelijk gaan behandelen. Er is geld beschikbaar voor ontbijt of culturele activiteiten indien er meer dan 30% armoede is op scholen. Wanneer je als school onder deze grens valt, krijgen deze kinderen geen extra kansen. Hoe gaan we deze kinderen bereiken? Want ze hebben het wel nodig."

Hoe helpt het onderzoek van dr. Eric Jensen je?

Allan: "Ieder kind kansrijk! [het boek gebaseerd op onderzoek van dr. Eric Jensen, red.] biedt een aantal handvatten die zorgen voor reflectie. Hoe ben ik bezig

in de klas? Hoe kijk ik naar kinderen in de klas? Dit is een onderschat element, zowel bij bestuurders als bij de mensen die in het veld werken. Je laat je snel overnemen door de waan van de dag. Dan is het fijn om iemand zoals Marcel naast je te hebben. Iemand van buiten, die ook de binnenwereld kent en weet wat wij doen."

Wianda: "Ik wil graag de *betrokkenheidsmindset* benoemen. Die is ook voor ons als collega's heel belangrijk; het is een traject van onze hele school. Betrokkenheid vergroot de motivatie. Bovendien is het heel belangrijk dat je weet wat het oplevert door hieraan te werken. Ik vind dat Marcel, toen hij bij ons op school was, heel duidelijk deze connectie met het onderzoek wist te maken."

Marcel: "Dank je, en dat klopt, Eric Jensens onderzoek naar de *mindsets* is gebaseerd op verzamelde data, zijn eigen ervaring en hersenonderzoek. Deze heeft hij gekoppeld aan onderzoek van prof. Hattie en Robert Marzano. Uit onderzoek blijkt dat als je in armoede leeft, je hersenen verbindingen aanmaken die tot een bepaald gedrag leiden. Maar door de juiste interventies maken je hersenen nieuwe verbindingen. Je kunt dan een positieve slag maken. Je plakt dan geen pleisters meer, maar werkt aan een echte duurzame verbetering."

Allan: "Het gaat om het perspectief en helaas bevinden wij ons in een gebied waar argwaan is."

‘Uiteindelijk gaat het om de ontwikkeling van ons allemaal.’

Allan Varkevisser

Er is hier bij veel mensen een cultuur van slachtofferschap ontstaan: ‘met de aardbevingen hebben ze niet geluisterd’, ‘we worden afgescheept met geld, maar profiteren niet echt’. Daar helpt *Ieder kind kansrijk!* bij. Door een duidelijke opbouw en de stappen aan te geven die je kunt zetten om jezelf te ontwikkelen.” “Daarom begint Eric Jensen ook met de *relatiemindset*”, geeft **Marcel** aan. “Er is heel veel wantrouwen bij jullie in de streek. Dat neem je het beste weg door op die relatie te zitten. Daar moet je aan werken.”

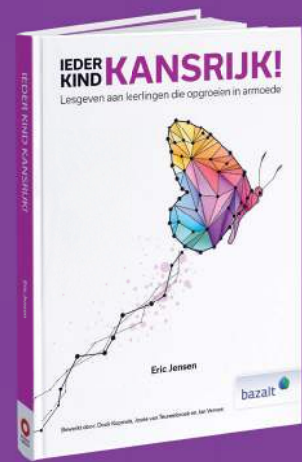
Welke interventies hebben jullie gedaan?

Wianda: “Deze *relatiemindset* sluit mooi aan bij een van de projecten die is gestart: brugfunctionarissen. Een basisschool in Delfzijl is hiermee begonnen en op het VO Eemsdelta gaan wij dit verder uitbreiden. Het idee is dat iemand met kennis van de culturele achtergrond, gebruiken en taal als brugfunctionaris fungeert.

Deze persoon informeert ouders, maar is ook contactpersoon voor de school. Deze schakel vergroot het vertrouwen.”

Marcel: “Een andere eenvoudige interventie voor de *wil-om-te-slagen-mindset* is om oud-leerlingen naar de klas te halen. Laat hen langskomen en vertellen hoe ze zijn gekomen waar ze zijn gekomen. Dan leren kinderen dat ze veel meer kunnen worden dan dat ze mogelijk denken.” **Allan:** “Dat klopt, ook ik heb daar hele positieve ervaringen mee. Wij doen ook een ander project, namelijk IMC-basis, en daar blijkt ook vaak dat mensen iets anders zijn gaan doen dan waarvoor ze zijn opgeleid. Zo hadden we een keer iemand die nu een succesvol ICT-bedrijf heeft met 200 medewerkers, terwijl hij ooit als elektricien was begonnen.” **Hilde:** “Die verhalen hoor je heel vaak. Eén leerling stelde ooit een hele mooie vraag: ‘Oh, zijn er ook volwassenen die nog niet zo goed weten wat ze willen?’”

Wianda besluit: “De taken die wij in het onderwijs hebben, komen duidelijk uit het onderzoek en in *Ieder kind kansrijk!* naar voren. En dat geeft vertrouwen bij mij en mijn collega’s. Dat moet de basis zijn van alle interventies die we doen.”

Ieder kind kansrijk!

Dr. Eric Jensen, wetenschapper en onderwijsdeskundige, publiceert al decennia over de gevolgen van armoedekansenongelijkheid. Hij verdiept zich vooral in de mogelijkheden die scholen en leraren kunnen bieden om leerlingen zo te benaderen dat zij kansrijker worden. In zijn laatste boek *Poor Students, Rich Teaching* zet hij alle research rondom dit thema op een rij. Daar leidt hij zeven manieren uit af waarop leerlingen kansrijker kunnen worden.

Bazalt Groep omarmt al lange tijd het werk van Eric Jensen, waaronder zijn boeken over het brein. Zijn boek *Poor Students, Rich Teaching* brengen wij uit in een Nederlandse uitgave. Eric Jensen neemt je in *Ieder kind kansrijk!* mee in het ontwikkelen van zeven specifieke *mindsets* en bijbehorende strategieën die het verschil kunnen maken. *Ieder kind kansrijk!* is een krachtige en op onderzoek gebaseerde bron die alle tools bevat die je nodig hebt om je *mindsets* te verbeteren en al je leerlingen te helpen hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

Bestel het boek in onze webshop:
shop.bazalt.nl